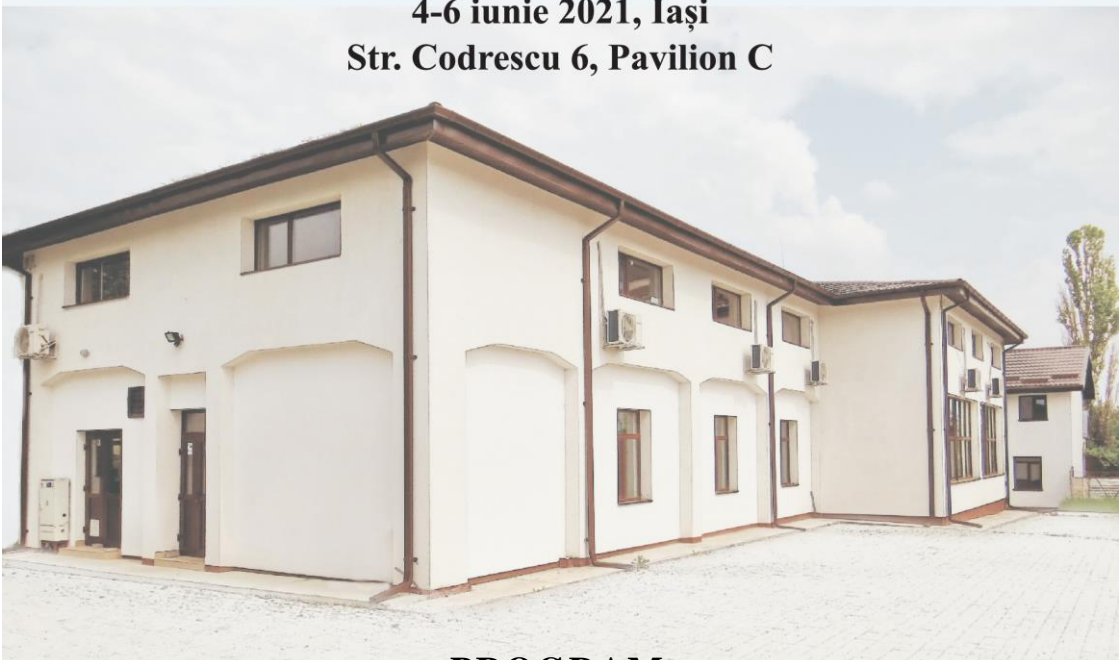

Academia Română – Filiala Iași
Institutul de Istorie „A. D. Xenopol”

CONFERINȚA ANUALĂ A INSTITUTULUI DE ISTORIE „A. D. XENOPOL” DIN IAȘI

Ediția a II-a
4-6 iunie 2021, Iași
Str. Codrescu 6, Pavilion C

PROGRAM

Cu sprijinul Boromir

VINERI, 4 iunie 2021

Deschiderea lucrărilor Conferinței

(9:00-9:30, Sala de Conferințe a Institutului de Istorie „A.D. Xenopol” și pe ZOOM – pagina de Facebook a Institutului)

Gheorghe Cliveti

Director al Institutului de Istorie „A. D. Xenopol”

Dorin Dobrințu

Reprezentant al Comitetului de organizare

Secțiunea 1

Diplomație și politică în Moldova medievală

(9:30-11:30, Sala de Conferințe a Institutului de Istorie „A. D. Xenopol” și pe ZOOM – pagina de Facebook a Institutului)

Moderator: Marius Chelcu

Adrian Magina, *Documente din arhivele maghiare privind Moldova secolelor XV-XVI*

Liviu Pilat, *Negocierile de la Hârlău și chestiunea Pocuției, 1499*

Mihai Anatolii Ciobanu, *Despre sosirea lui Bogdan Lăpușneanu la Moscova în fondul 68 de la RGADA*

Sorin Grigoruță, *Frânturi din istoria politică a Moldovei (sfârșitul secolului al XVI-lea)*

Pauză de cafea (11:30-12:00)

VINERI, 4 iunie 2021

Secțiunea 2

Surse istorice, demografie și istorie socială

(12:00-14:30, Sala de Conferințe a Institutului de Istorie „A.D. Xenopol” și pe ZOOM – pagina de Facebook a Institutului)

Moderator: Petronel Zahariuc

Livia Magina, *Colecția de manuscrise „Andrei Veress” și importanța ei pentru istoria românilor*

Gheorghe Lazăr, *„Petrecerea cea de pe urmă”: discurs și clauze post-mortem în testamentele negustorilor din Țara Românească (secolul XVIII – începutul secolului al XIX-lea)*

Silviu Văcaru, *Bejenari transilvăneni în Moldova (a doua jumătate a secolului al XVIII-lea – prima jumătate a secolului al XIX-lea)*

Cătălina Chelcu, *În slujba Domniei și a Legii: boieri-judecători ai Departamentului Criminalicesc din Moldova (sfârșitul sec. al XVIII-lea – începutul sec. al XIX-lea)*

Gabriela Boangiu, *Fondul arhivistic „Mihai Căciulescu”. Relevanța acestuia pentru identificarea principalelor activități specifice Cercului de studii de folclor medical de la Craiova la începutul secolului al XX-lea*

Secțiunea 3

Comunități etnoculturale și religioase – de la un război mondial la altul

(12:00-14:30, pe ZOOM – pagina de Facebook a Institutului)

Moderator: Flavius Solomon

Andrei Cușco, *Între ocupația militară, „politica populației” și loialități incerte: război și etnicitate în Bucovina, 1914-1917*

Mihai-Ștefan Ceaușu, *Situația învățământului primar în limba germană din Bucovina în primul deceniu după unire*

Lucian Leuștean, *Din istoria minorităților religioase din România interbelică – petiții interne și externe*

VINERI, 4 iunie 2021

Ottmar Trașcă, *Proiecții ale conducerii Grupului Etnic German cu privire la soluționarea problemei Transilvaniei, 1940-1944*

Emanuel Bălan, *Emigrarea evreilor români în 1943 cu nava „Pescărușul”*

Pauză (14:30-15:00)

Secțiunea 4

Stat, societate, dezvoltare și corupție în România secolului XX

(15:00-17:00, pe ZOOM – pagina de Facebook a Institutului)

Moderator: Lucian Leuștean

Paul E. Michelson, *Dezvoltarea internă a României sub regele Ferdinand, 1914-1927: o evaluare*

Cătălin Turliuc, *Iașul interbelic și asociaționismul fraternalist*

Victor Rizescu, *Corupție politicianistă și pledoarie antipolitanistă în cadrul mișcării sindicale a clasei mijlocii: o dezbatere românească din perioada 1921-1942*

Sorin Ivănescu, *Supravegherea operativă (filajul) realizată de către Securitate în România „democrat-populară”*

Pauză (17:00-17:30)

Secțiunea 5

Anul 1821: dispute, percepții, urmări

(17:30-19:00, pe ZOOM – pagina de Facebook a Institutului)

Moderator: Florea Ioncioaia

Cristian Ploscaru, *„Iordache Olimpiotul – vânzătorul lui Tudor Vladimirescu”? Nicolae Iorga și începuturile unei aspre controverse istoriografice*

Philippe Henri Blasen, *Campania lui Ipsilanti în presa din Imperiul Austriac*

Mihai-Cristian Amărieuței, *Câteva considerații privitoare la căimăcămia lui Ștefan Vogoride în Moldova (1821-1822)*

VINERI, 4 iunie 2021

Secțiunea 6

Tensiuni, propagandă și reasezări în politica externă a României și a Marilor Puteri (prima jumătate a secolului XX)

(17:30-19:30, pe ZOOM)

Moderator: Simion-Alexandru Gavriș

Flavius Solomon, *În pragul unui incident diplomatic. Regina Elisabeta și proiectul unei călătorii a lui Lev Tolstoi în România la 1902*

Marian Hariuc, *Republica de la Weimar și „propaganda culturală” franceză în România*

Ioan Dragoș Mateescu, *Considerații asupra politicii externe naziste. Puncte de fractură și puncte de continuitate*

Bogdan Schipor, *Gheorghe Tătărescu, primul ambasador al României la Paris, 1938-1939*

SĂMBĂȚĂ, 5 iunie 2021

Secțiunea 7

Fapte de istorie ecleziastică și socială

(9:00-11:00, Sala de Conferințe a Institutului de Istorie „A. D. Xenopol” și pe ZOOM – pagina de Facebook a Institutului)

Moderator: Gheorghe Lazăr

Petronel Zahariuc, *Despre închinarea mănăstirii Dobrovăț la Muntele Athos și alte câteva pagini din istoria ei*

Mariana Lazăr, *O sentință a patriarhului Constantinopolului într-o dispută succesorală de la mijlocul secolului XVIII*

Augustin Guriță, *Ocupația austriacă a Hotinului (1788-1793). Aspecte economice, sociale și bisericești*

Vasile-Lucian V. Goldan, *Biserică și modernitate – problema zidirii lăcașurilor de cult în Mitropolia Moldovei la începutul secolului al XX-lea*

Pauză de cafea (11:00-11:30)

SĂMBĂTĂ, 5 iunie 2021

Secțiunea 8

Cultură istorică, occidentalizare și tradiționalism în spațiul românesc

(11:30-14:00, Sala de Conferințe a Institutului de Istorie „A. D. Xenopol” și pe ZOOM – pagina de Facebook a Institutului)

Moderator: Cristian Ploscaru

Viorel Vizureanu, *Elemente ideatice ale modernității în configurarea conceptului de istorie*

Alexandru Istrate, *Cultivarea dragostei de patrie în programele școlare din Moldova și Țara Românească – 1835-1848*

Mihai Chiper, *Revizionism istoric moldovenesc. Cazul Războiului de Independență*

Florea Ioncioaia, *Formarea intelectuală ca proces de aculturare: Pompiliu Eliade la Ecole Normale Supérieure*

Gheorghe Cliveti, *Nicolae Iorga și perspectiva erudit-tradiționalistă asupra modernității românești*

Secțiunea 9

Biografii intelectuale, politice și militare

(11:30-14:00, pe ZOOM)

Moderator: Sorin Grigoruță

Lidia Trăușan-Matu, *Iuliu Barasch (1815-1863). Locul său în viața medicală și culturală a României*

Daniela Curelea, *Profil intelectual sibian – dr. Eleonora Lemeny între 1905 și 1935*

Dragoș Curelea, *Contribuții la cunoașterea activității organizatorice și de comandă a Generalului de brigadă Dănilă Papp în fruntea Diviziei a 18-a Infanterie din Transilvania (1919-1922)*

Dinu Balan, *Dictatorul și epoca sa: imaginea lui Primo de Rivera în presa românească. Studiu de caz: ziarul „Adevărul” (1923-1930)*

Pauză de cafea (14:00-14:15)

SĂMBĂTĂ, 5 iunie 2021

Secțiunea 10

Construcții politice, relații diplomatice și simboluri în a doua jumătate a secolului XIX

(14:15-16:45, pe ZOOM)

Moderator: Mihai-Ștefan Ceașu

Simion-Alexandru Gavriș, *În căutarea stabilității: deputați și grupări politice în legislatura 1871-1875*

Adriana Dăscălescu, *Consuli britanici acreditați la București de la Unire la Independență*

Remus Tanasă, *Armenii otomani, de la millet-i sadıka la ideea de națiune*

Suzana Bodale, *Stema regală română. Câteva contribuții referitoare la originile sale și evoluția sa heraldică*

Liviu Brătescu, *Problema votului universal în societatea românească la sfârșitul secolului al XIX-lea – între clasa politică și societatea civilă*

Secțiunea 11

DEZBATERE

România interbelică: între erodarea democrației și ascensiunea extremismului

(15:00-17:00, pe ZOOM – pagina de Facebook
a Institutului)

Moderator: Dorin Dobrințu

Maria Bucur, Ovidiu Buruiană, Roland Clark, Sorin Radu, Oliver Jens Schmitt, Svetlana Suveică

DUMINICĂ, 6 iunie 2021

Secțiunea 12

Realități și reprezentări istorico-literare în drumul spre modernitate

(9:00-11:00, pe ZOOM – pagina de Facebook a Institutului)

Moderator: Silviu Văcaru

Oana Andreia Sâmbrian, *De la istorie la model cultural: imaginea văduvei regină Elisabeta de Luxembourg de la cronică la teatrul secolului al XVII-lea*

Marius Chelcu, *Negustori și meșteri într-o lume în schimbare (prima jumătate a secolului al XIX-lea)*

Andrei-Octavian Vitcu, *Opera filantropică a marelui logofăt și cavaler Anastasie Bașotă (1797-1869)*

Ana-Carmen Rebedea, *Tuberculoza ca dizabilitate în secolele al XIX-lea și al XX-lea*

Pauză (11:00-11:30)

Secțiunea 13

Momente de ruptură și reorientări în relațiile diplomatice ale României (anii 1940-1960)

(11:30-13:30, pe ZOOM – pagina de Facebook a Institutului)

Moderator: Bogdan Schipor

Andreea Dahlquist, *Reprezentarea intereselor românești de către Suedia în timpul celui de-al Doilea Război Mondial*

Alexandru D. Aioanei, *Compania „Astra Română” și interesele britanice în industria petrolieră românească între 1944 și 1948*

Dorin Dobrințu, *Ajutorul umanitar danez în România, 1947-1948*

Paul Nistor, *Relațiile culturale și științifice româno-americane în 1960*

Concluziile conferinței

(13:30-14:00, pe ZOOM – pagina de Facebook a Institutului)

NOTE

